

Беларускі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, ҚАМІТЭТА ҚАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 4 (1078) Чацвер, 30 студзеня 1975 г.

● Газета выходзіць з 1935 г.

● Чана 2 кап.

ПРЫСВЕЧАН ГЕРОЯМ МІНСКА

У днепрапятушку па ініцыятиве калектыву металургічнага завода імя Г. І. Пятроўскага праводзіцца 30-тыднёвая працоуная вахта у горнах 30-годдзя Перамогі савецкага народа у Вялікай Айчыннай вайне.

Бягучы тыдзень прысвячаецца героям—вызваліцелям Мінска. Для ўдзелу ў правядзенні урачыстых мерапрыемстваў на украінскай зямлі выехала дэлегацыя выкладчыкаў нашага універ-

сітэта. У яе складзе удзельнікі вызвалення Беларусі і Мінска прафесар А. А. Галаўко, дацэнты І. І. Семяжонав, У. А. Навіцкі, кандыдат гістарычных навук І. В. Марчанка.

Вучоныя універсітэта супстрэнцуцца з працоунымі горадамі, выступаюць з лекцыямі і дакладамі, пакажуць дакументальны фільм «Мінск—горад-герой».

Наш кар.

СПРАВЫ НАДЗЁНЫЯ

У гэтыя дні на завочным факультэце гарачаяара—началася зімовая сесія. Прафесарска-выйкладчыкі састаў універсітэта і дэканат факультэта добра падрыхтаваліся да гэтай адказнай падзеі.

Пытанні завочнага науничнага аблімкоўзіліся на спецыяльна прысвечаных ім вучоных саветах геаграфічнага, юрыдычнага, гісторычнага і іншых факультэтаў, а таксама у партыйнай арганізаціі геафака.

Аблімкоўзіліся на мінтай сесії, кафедры гісторыи КПСС гуманітарных і прыродазнаўчых факультэтаў, науковага камунізму, марксісцка-ленінскай філа-

софіі, кірауніцтва факультэта вырашылі правесці шматлікі мерапрыемства, каб палепшыць работу з завочнікамі.

Да сесіі падрыхтаваны інтарніты, сталовыя, буфеты, бібліятэкі, кабінеты спецыяльнай падрыхтоўкі.

Многа падзяя выкасалі за- вочнікі адміністрацыі геафака. Для падрыхтоўкі да экзаменаў адведзен спецыяльна пакой. Паклапаціліся тут і аб выданні шматлікіх спецыяльных метадычных брашур, падручнікаў, плака-

ту, схем, карт і іншых неабходных дапаможнікаў.

Да вучэнбнага працэсу на завочным факультэце прызначыты найбольш кваліфікаваныя выкладчыкі асноўнага саставу універсітэта—прафесары, дацэнты, загадчыкі кафедр.

Не менш адказны перыяд у дэканата завочнага факультэта і у міжсесійны час. Па раскладу сістэматична праводзіцца кансультатыўныя пакой. Паклапаціліся тут і аб выданні шматлікіх спецыяльных метадычных брашур, падручнікаў, плака-

ту, схем, карт і іншых неабходных дапаможнікаў.

Пасляхова ўмацоуваецца дружба дэканата з установамі, прадпрыемствамі, арганізацыямі, дзе працуе студэнты.

Група будучых журналістаў наведала рэдакцыю блулетэня «Рабочая змена».

Пасляхова спраполіўся з планам 84 працэнт студэнтаў-завочнікаў. Лепшыя сярод іх: О. В. Сырэу, Л. Г. Мартынок, Т. Н. Вішнеўская, В. В. Жукаў, В. І. Лантас, Л. П. Медвоха, Л. А.

Карніловіч, А. А. Барысевіч, Е. С. Шарапа, А. Б. Татур, Л. В. Грыцэнка, Я. М. Краучанка, Л. А. Ляуранок, Г. В. Варалау, С. Н. Машкоў, Т. Ф. Пашкевіч, М. І. Хоміч, В. В. Палковенкава, Т. А. Кожыч, Л. Д. Шаблінскага, Т. Н. Касцюк, А. С. Церахава, Т. Д. Карніенка.

Гэтыя студэнты заусёды добра рыхтуюцца да лекцій, семінарскіх, лабаратарных і практичных занятак.

Група будучых журналістаў наведала рэдакцыю блулетэня «Рабочая змена».

Пасляхова спраполіўся з планам 84 працэнт студэнтаў-завочнікаў. Лепшыя сярод іх: О. В. Сырэу, Л. Г. Мартынок, Т. Н. Вішнеўская, В. В. Жукаў, В. І. Лантас, Л. П. Медвоха, Л. А.

Наумовіч, Е. В. Кірылюк, Г. С. Васюкевіч, Л. Н. Дадо-на, В. П. Кузыміна, Т. А. Конанава. Шэрят студэнтаў адлічан за падрабока подпісаў выкладчыкаў у заліковай книжцы або на кіраванні (І. Н. Шаціла, О. В. Мухіна, А. В. Лісянкоў, С. Н. Лявона-ва, А. М. Котава, М. М. Ілын).

І хоць гэтыя факты адзінкавыя, дэканат прымае строгія меры.

У гэтыя адказнія дні ка- лектыву факультэта прыкладае максімум намагання, каб сесія прыйшла на высо- кім узроўні.

Н. С. МАЖЭЙКА,
дэкан факультэта,
У. У. СТЭЦКО,
намеснік дэканату.

У ЧАС КАНІКУЛАЎ

наглядныя дапаможнікі — гэта і многае іншае робіць студэнтаў універсітэта добрымі і надзейнымі сябрамі школьнай пянеры і камса-молі.

Радуе нас і той факт,

што многія студэнты

пасля практикі не парываю-

ся зувязь са школамі,

па-ранейшаму дапамага-

юць настаўніцкім калектывам.

Хутка лета. А гэта адзін

з самых адказных перыяд-

да нашай работы. У пер-

шую чаргу трэба дабіца

пераносу сесіі тым студэн-

там-трэцякурснікам, якія

паедуць пянерважатымі на

першую змену ў піянерла-

геры. Факультэцкім шэф-

ским сектарам патрэбна ад-

разу ж пасля зімовых кані-

кулаў прыступіць да скла-

дання спісу пянерважа-

тых у лагеры, студэнція

будаўнічыя атрады з тым,

каб у сакавіку-красавіку

мы маглі правесці 2-, 3-дзён-

ную вучобу вожакіх, маглі

пазнаёміца з кожным сту-

дентам-важатым.

Год 1975 яшчэ і год аб-

мену камсамольскіх даку-

ментau. Нам трэба дабіца,

каб кожны студэнт-кам-

самолец прыняў актыўны

удзел ва ўдарнай справе

БДУ, каб у кожным атэста-

це студэнта быў запіс аб

рабоце з падшэфнымі.

М. ПРЫГОДЗІЧ,

загадчык сектара

шэфской работы

камітэта камсамола БДУ,

студент V курса

філалагічнага факультэта.

Экзаменацыйная се-
сія у студэнтаў стацы-
янара падышла к кан-
цу. Аб тым, як будзе
арганізаван адпачынак
у канікулярны час, рас-
казвае старшыня праф-
кома універсітэта

А. Жылінскі:

— Амаль кожны

год мы выдзяляем пущу-
кі для паездак па

краіне. Не выключнне

і гэты год. Дзве леп-

шыя групы III курса

біялагічнага і юрыдыч-

нага факультэтау узна-

гароджаныя бясплатны

мі пущу-камітэта

на тур-поезд.

які адправіца

на маршруту Мінск—

Уфа — Куйбышау —

Казань. З 3 па 9 лютага

жадаючыя пабываць у Львове,

Ужгарадзе, Ульянауску.

Па пущу-камітэта

на іншых маршрутах.

«Пуха-
вічы», «Ждановічы»,

«Беларусь», у прафи-

лакторыі

правядуць

свае зімёвія канікулы

400 студэнтаў.

Не забылі мы і

пра тых, хто застаец-

ся у інтэрнатах. Для

гэтых работ складзены

індывідуальныя маршруты ту-

рысціх паходаў.

А. Бялова.

БДУ ужо цесна ў старых межах, і таму каб стварыць спрэяльныя умовы для далейшага росту адной з буйнейшых навучальных установ рэспублікі, прынята рашэнне аб будаўніцтве новага універсітэцкага гарадка у раёне пасёлка Шчамысліца.

Студэнці кантынгент, навукова-педагагічныя кадры атрымлююць самую сучасную матэрыяльна-тэхнічную базу для пленнай вучэбнай і навукова-даследчай работы.

На ЗДЫМКАХ: Ідзе аблімкоўзіліся на праект будаўніцтва новага універсітэцкага гарадка.

Фота Д. ПРЭСА.

ПАДЫХОДЗІМ ДА ФІНІШУ

З першага дні вучобы ва ўніверсітэце мы па крупінках накопілівам тую суму ведау, якая так неабходна для паспяховага ажыццяулепя патрабавашня Праграмы КПСС па выхаванію новага чалавека — актыунага будаўніка камунізму.

Аналізуочы стан падрыхтоўкі студэнтаў II групы аддзялення гісторыі завочнага факультэта, можна сказаць, што з кожным годам яна павышалася. Калі па першым курсе толькі дзеўца студэнтаў мелі выдатныя адзнакі па асобных дысцыплінах, то ужо па трэцім курсе іх было 28, а па пятym — 42.

Першы курс толькі б студэнтаў групы закончыл на «добра» і «выдатна», а пяты — ужо 23 чалавекі.

Ад імя ўсіх шасцікурснікаў аддзялення гісторыі хochaцца передаць самыя сардечныя слова ўдзячнікам усім выкладчыкам, метадыстам за іх тытаничную працу і клопаты аб тым, каб мы — будучыя гісторыкі — актыуна і з прафесійным уменнем вучылы і выхувалі падрастаючае пакаление.

Ю. МЯЖЭЦКІ,
студент VI курса аддзялення гісторыі завочнага факультэта.

Я выходзіла з корпуса філалагічнага факультэта, калі на паузмрочнай вуліцы запальваліся ліхтары. Ледзь прыкрыла вочы — і перада мной тыя, з кім толькі што размаўляла: усмешлівая і задумлівая, стаяла і па-дэцічаму шчырыя у прайауленні пачуцця завочніцы з апошняга курса трэція групы аддзялення рускай мовы і літаратуры. На жаль, не давялося сустэрэцца у кароткі час лекцый: трапіла я да іх на здачу экзамена па тэорыі літаратуры.

Ларыса Весялова ідапамагла знайсці аудыторыю. Адны завочніцы сядзелі калі, нетрапка гарталі падручнікі і чакалі сваі чаргі. Ну, а тыя, што здалі, — «дурчыліся», нібы школьнікі, у суседній аудыторы. А між тым амаль у кожнай на руцэ шлюбнае кальцо ды фотаздымак любага дэціяці ў суманцы.

Мы разгаварыліся. Здалося, трапіла я да сваіх старых сябровак. Студэнткі расказвалі пра сябе, але больш — пра аднакурсніц. І усе ведалі, хто дзе і кім працуе, колкі выхувае дзеяцей, сваіх або чужых. «Але — іцэлай група і use дзеячытаты, — дэзвілася я — Някожа няма хлопца філолага?» — «Няма. Калісці было тroe, ды згубілі мы іх дзесяці на падарозе — яны аказаліся слабшыя...».

Шосты курс. Яшчэ са- маё кропелька — і дыплом педагога.

Сардечных слоў ніхто не шкадаваў. Не верылася, што можна так многа гаварыць ёб людзях, з якімі бачыліся толькі на сесіях. Але гаварылі. Пра добрую настаўніцу Надзею Сіняк, пра эру- дыту Тамару Карніенку — яна працуе у Мінскай СШ

Універсітэт... Заўсёды, калі мы чуем гэтае слова, у памяці успывае той незабытны чэрвеньскі дзень, калі нас, больш 100 чалавек, шчыра і сардечна упершыню віншавалі як першакурснікі. Гэта было радасна і трывожна. Радасна таму, што, нарэшце, спонілася запаветная мара — вучыцца у адной са старадаўніх навучальних установах рэспублікі. Трывожна таму, што наперадзе у нас у той час былі незлічоныя экзамены і залікі.

А галоўнае — сустэрэць з такімі вядомымі людзьмі, як Н. С. Гілевіч, А. А. Лойка, С. Х. Александровіч, В. П. Рагойша. У той час мы

НІ ПУХУ, СЯБРЫ, НІ ПЕР'Я!

іх ведалі як беларускіх пісьменнікаў, чулі штосьці пра іх, і вось — сустэрэць з імі. Яны нам аддазалі увесе жару свайгі душы, вучылы, вялі ад курса да курса.

Сёння, калі мы ужо стаім на парэзе ўніверсітэта і калі нам звоніць апошні развальны званок, хochaцца ад усяго сэрца сказаць ім сардечнае дзякую. Для ці толькі ім? Н. С. Мажэйка, Т. Я. Дудараўа, В. В. Казлова, М. І. Сыракваш, І. А. Кералёва, Д. П. Багрова, Л. Н. Лізгора, А. А. Скачко, І. М. Шчарбакова,

М. П. Дубаграева і іншыя многаму нас навучылі за гэтыя гады.

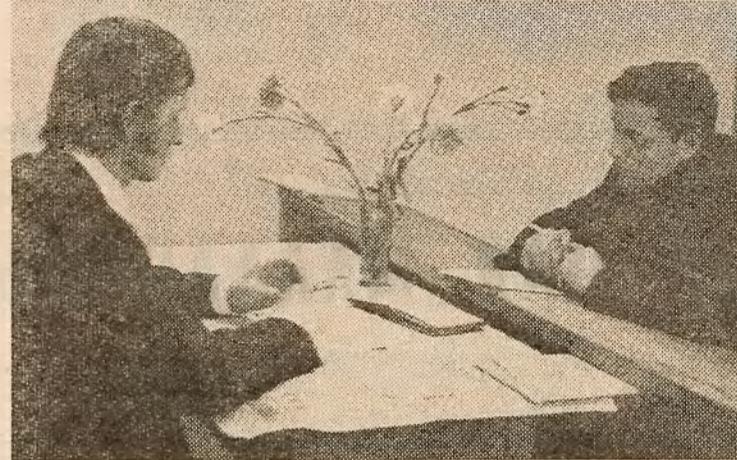
Нямала карыснага зрабілі для нас таксама і старшы метадыст Т. Р. Каухута, якая з намі перажывала няудачы і радавалася з нашы поспехі. А тая матына турбота з боку каманданта інтэрната Н. С. Галінай! Хіба усё гэта забудзеца? Вядома ж, не, я і не забудуца тых бясконныя ночы перад сесіямі, шчасліві, а часам і сумны выхад з аудыторыі пасля чарговага экзамена ці заліку і тых цікавыя лекцыі, гу-

таркі аб выбранай намі прафесіі філолага.

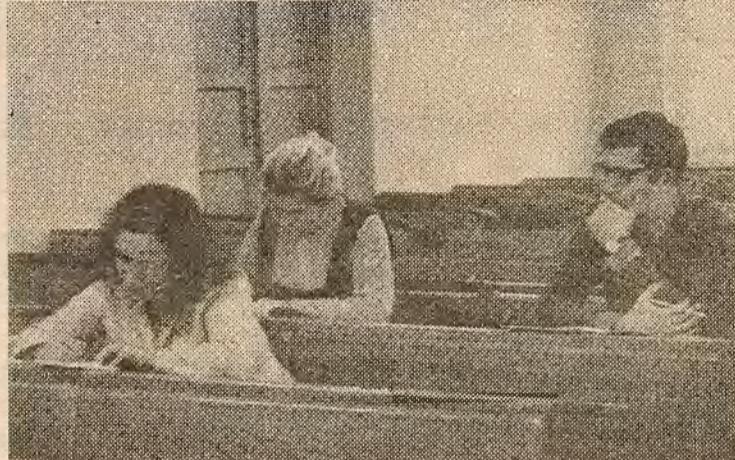
Прафесія. У многіх мараў ёй нарадзілася дауну, яшчэ за школьнай партай. А яшчэ большая любоу прыйшла менавіта тут, у сценах такога блізкага і роднага нам ўніверсітэта. І не дзіўна, што калі паловы маіх аднакурснікаў ужо перадаюць атрыманыя веды сваім вучням, і кожны раз, ідучы на урокі, яны перагортваюць свае ўніверсітэцкія канспекты, якія дапамагаюць ім як ма- га лепш працаўцаць.

Сёння для маіх зараз ужо добрых знаёмых сяброў звініць апошні звонок. Ад гэтага становіща радасна і сумна. Радасна, што за спінай калі 60 экзамененаў і залікаў, і сумна ад таго, што даводзіцца развітвацца з гэтым неспакойнымі студэнцкімі жыццём, з выкладчыкамі. Наперадзе у нас сбарона дыпломаў. У кожнага свая тэмза, над якой ён працаўваў раней і працуе зараз, і мне хochaцца сказаць ім: «Ні пуху, сябры, ні пер'я!».

В. ЮРЭВІЧ,
стараста VI курса
аддзялення беларускай
мовы і літаратуры.

ФОТАРЭПАРТАЖ

Гісторыю філософіі здаюць шасцікурснікі аддзялення беларускай мовы і літаратуры.

НА ЗДЫМКАХ: адказвае А. Беланоўскі; выцягнуты билет не павінен быць ў тупік, калі добра ведаеш прадмет; можа дастанецца гэтае пытанне? — апошні раз зазіраюць у падручнікі Л. Самусік і З. Вострыкава.

Фота А. Цыгулёва.

№ 1.

Сумяшчае працу выхавацельніцы дзіцячага сёда, сямейныя абавязкі маці і вучобу у БДУ і Ларыса Сяменава, А Нэла Рачкоўская, рэжысёр народнага тэатра у Маладзечна, ставіць чарговую п'есу.

Некта піша вершы, нехта малюе. Вось і зараз чыясціні рука міжволі выводзіць на аконным шкеле маленькага

расказала сваім падапечным пра Артэк, куды сама ездзіла у школьнія гады, вадзіла іх у БДУ і Ларыса Сяменава, А Нэла Рачкоўская, рэжысёр народнага тэатра у Маладзечна, ставіць чарговую п'есу.

Некта піша вершы, нехта малюе. Вось і зараз чыясціні рука міжволі выводзіць на аконным шкеле маленькага

клікан зменай месца працы. Заводскі райком камсамола рэкамендаваў Ларысу піннерважажатай у рэспубліканскі піннерскі лагер «Зубронак». Так дзяўчына з Мінска падехала на Нарач. І не шкадуе.

Важкі — гэта своеасабліві масавік-штукар, выдумшык; гэта ўсёго патрошкы — і спевы, і вершы, і танцы. Дзецы зараз растваюць вельмі

расла ў сям'і артыстаў і вучылася у музычнай школе, і сцэну — удзельнічала ў самадзейнасці. А сама Наташа Качаржэнка вырашыла так:

— усе гэтыя якасці патрэбны педагогу. Канешне, не толькі імі вычэрпваеца прафесія, і Наташын шлях да настаўніцтва быў няпросты. Пасля школы пайшла пра-

мауляе, нельга вызначыць пэўны ўзрост; здаецца, і сапраўды — дзяучына.

— Ва ўніверсітэт я паступіла позна. Спачатку думала ся, што можна сама дзудукаць якія зрабіць многае. Так яно і атрымалася, але адчулі — траба расці, сістэматызаваць накопленыя веды. І яшчэ з'явілася пэўная мэта — педагогіка.

Рашэнне паступаць было, але здзейсніць яго давялося толькі праз многа год, калі падросі і перастаў хварэць малодшы сын.

Вучыцца яна выдатна. У сваій школе працаўала спачатку ў пачатковых класах, потым стала весці толькі адзін клас па новай праграме. Клас Любові Юльянаўны чымсьці адрозніваецца ад іншых. Незгапоханыя, добра ведаючыя жывапіс, музыку і, канешне, літаратуру, яе рабты — і гэта было відавочна — вырасталі як самастойныя асобы, і нельга было падагнаць іх пад «нейкі адзіны стандарт».

Ну, а чым тлумачыцца любоу аднакурсніц да яе? Заўсёды жывава, бойкай, з гумарам, ніякіх ваганняў ці недагаворак — такі чалавек звычайна стварае вакол сябе атмасферу дружнасці, згуртаванасці, лейкую ўтульнасць, калі хochaце.

Няма Любі — і ціха-сумна на лекцыі, а прыехала — і быццам усе складанасці вырашаны: па якой кнізе лепш рыхтавацца да экзамена, дзе знайсці патрэбны кабінет, што купіць дадзіму свайму малышу...

— Наша група?.. Я ж усіх добра ведаю, іх вялікія турбочки і маленкія радасні. Трэба будзе калі-небудзь напісаць пра нашых дзяячут — мы ж за час вучобы вельмі з'ядніліся.

С. ШЫДЛОУСКАЯ.

ХАРАКТАРЫ

ШТРЫХІ ДА ПАРТРЭТА ГРУПЫ

Чалавечка — курносага, з

шырокім расплющанымі вачымі і вялікімі партфелем.

Пасля гутаркі захадзелася пазнаміца з завочніцамі бліжэй, расказаць хоць дзесятую частку пра некаторых з іх...

ЛЮДМИЛА

ЦІХА прыкрыла за сабой дзвёры Людміла Стукалава. Экзамен для яе скончыўся. Праправіла прычоіску, усміхнулася сяброўкам: «Які пытанне? Не, не дужа цяжкія. Былі і дадатковыя...» І адразу думкі перенесліся ў Брэст, дзе на час сесіі пакінула пяцімесяцную дачку Аннушку...

Брэст яна вельмі любіла і цяпер любіць, хоць жыве за тысячы кілометраў ад яго, у Семіпалатінскай вобласці. У Брэсце заканчвала школу, потым пяць гадоў працаўала пянярважажатай — ніяк не хадзела расставацца са школай. Звонкі голас былога старшыні савета дружыны, спартсменкі і завадатая можна было чуць у школе з ранку да вечара. Старшая пянярважажатая шмат

зноў пайшла ў школу. У апошнія гады адзін зрокі рускай мовы і літаратуры. Людмілья жана гэты ўзрост — V — VII класы — самы складаны, але і самы дапамагчылівы, цікаўны, непасадлівы. «Шумныя яны у мене, — уздыхае Людміла, — ды з імі весела. Гляджу на іх — сябе успамінаю. Забываю часам і пра мужа, і пра свае турботы...».

Турботу пра Стукалавай мнага. Нялягkі гэта ідола — быць жонкай венянага. Але ні папроку ад яе не пачуеш, ні наракання. А вось пра казахскі стэл, пра падэздку ў горы, пра эзды ў горы, пра горныя цюльпаны, срэбра вадаспадаў яна можа расказаць друга.

Знешне мяккая, спачувальная, спакойная і ціхая. І толькі калі азірнешся на пройдзены шлях, адчуеш, што чалавек гэты вельмі моцны.

ДЗЯЎЧЫНА

З НАРАЧЫ

ПАРЫСА ПАУЛАВА пе-

рочылі і журнالісты — у школе пісала вершы, і музычную будучыню

развітыя. Ты ім пра Мыйдзірэ, а яны табе пра Шэксціпра. У Ларысы яны яшчэ і эрудыты, бо пасылаюць у рэспубліканскі лагер лепшых з лепшых.

— Пемятаю, быць у нас конкурс бальнага танца. А я не ўмее танцаваць. Што вы думаеце, ідавялося за лічныя дні навучыца рабіць усе па. І так па ўсім.

— Ларыса, у цябе ненарміраваны рабочы дзень — па дзесяць — адзіннадцать гадзін у суткі. А як вучоба?

— Цяжка. Я ж у дадатак

выкладаю рускую мову і

ЛЮТЫ

2 лютага—30 год з дня нараджэння Ф. А. Палітаева (1909—1945), салдата Савецкай Армii, Героя Савецкага Саюза, актыунага удзельніка руху Супраціўлення у Італіі у час другой сусветнай вайны.

2 лютага—90 год з дня нараджэння М. В. Фрунзе (1885—1925), дзеяча Камунастычнай партыи і Савецкай дзяржавы, аднаго з арганізатораў Чырвонай Армii, палкаводца.

8 лютага—80 год з дня нараджэння Харлагійна Чайбалана (1895—1952), мангольскага палітычнага і дзяржаўнага дзеяча.

11 лютага—100 год з дня нараджэння В. I. Качалава (1875—1948), народнага артыста СССР.

13 лютага—30 год назад (1945) Савецкая Армия вызваліла столицу Венгрыі Будапешт ад нямецка-фашистскіх захопнікаў.

14 лютага—150 год з дня нараджэння Каюма Насыра (1825—1902), татарскага асветніка, педагога, пісьменніка і вучонага.

16 лютага—50 год з дня ўтварэння (1925) Каракалпакскай аутаномнай вобласці; у 1932 г. пераутворана у АССР.

17 лютага—375 год з дня гібелі Джардана Бруна (1548—1600), італьянскага мысліцеля, змагара суправадчыка і каталічнай царквы.

18 лютага—30 год з дня гібелі І. Д. Чарняховскага (1906—1945), генерала армii, двойчы Героя Савецкага Саюза.

22 лютага—125 год з дня нараджэння Ф. А. Васильева (1850—1873), рускага жывапісца.

23 лютага—ДЗЕНЬ САВЕЦКАЙ АРМИИ И ВАЕННАМАРСКОГА ФЛОТУ.

25 лютага—1921—Устанаўленне Савецкай улады ў Грузіі.

На другім з'ездзе савецкіх пісьменнікаў Ф. В. Гладкоў гаварыў аб tym, што «Цэмент» — гэта і яго маладосьць, і гарачы след партыйнай работы.

Паслярэвалюцыйная рэчаіснасць настойліва дыктувала неабходнасць з'яўлення такой кнігі, і яна народжана самім жыццём, працуным гераізмам мільёных мас, якія уступалі ў паласу будаўніцтва сацыялізму. Абапіраўся на горкаўскія традыцыі у аднострэванні чалавека працы, Гладкоў з'явіўся адным з пачынальнікаў тэмы рабочага класа у літаратуры сацыялістычнага рэалізму.

Цяпер спаўняеца 50 год з часу з'яўлення «Цэмента» на старонках часопіса «Красная новь» (№№ 1—6, 1925 г.).

Раман «Цэмент» атрымаў вядомасць ва ўсім свеце. Цікавасць да яго не змяншаеца і у нашы дні. Больш того, раман здабывае якія другое, сценічнае жыццё. У 1973 годзе у ГДР быў зроблен тэлефільм «Цэмент», а у мінулым годзе студыя «Ленфільм» выпусліла па раману каляровы двухсерыйны тэлефільм (рэжысёры

А. Бланк і С. Лінкоу, сцэнарыст Е. Міцько).

Гаворка ідзе не праста аб папулярнасці «Цэмента». Мне хоцца падкрэсліць яго велізарнае разгледзе і ацэнку А. М. Горкага. У сваіх пісьмах да Гладкоў ён дае рознабаковы і глыбокі аналіз рамана.

Раман «Цэмент» атрымаў вядомасць ва ўсім свеце. Цікавасць да яго не змяншаеца і у нашы дні. Больш того, раман здабывае якія другое, сценічнае жыццё. У 1973 годзе у ГДР быў зроблен тэлефільм «Цэмент», а у мінулым годзе студыя «Ленфільм» выпусліла па раману каляровы двухсерыйны тэлефільм (рэжысёры

цы добра ведаюць, у асаблівасці па «Цэменту».

Сакратарыят Саюза беларускіх пісьменнікаў адзначае: «Цэмент» і «Энергія» былі перакладзены на беларускую мову яшчэ у часы фашызму і адыгралі вялікую ролю ва умацаванні рэвалюцыйнай устойлівасці нашага народа. Вы, Фёдар Васільевіч, з'яўляеся адным зых савецкіх майстроў мастацтару, вернасці камуністычнай ідэі, павазе да чалавечай асобы. Наведаўшы Балгарыю і Югаславію, Ф. В. Гладкоў зауважыў: «Мае кнігі дапамагалі барацьбе з фашызмам». Прагрэсунія дзеячы Амерыкі паведамлялі яму: «Вас рускія рабочыя у Амеры-

У шматлікай літаратуры аб «Цэменте» — а яго піццесяцігадовая гісторыя адлюстроувае шлях развіцця нашага літаратурна-науцтва — падрабязна разглядаеца тэматыка і праблематыка рамана, сістэма вобразу і рэвалюцыйны пафас. Аднак, як мне здаецца, недараўальні на мала месца удзяляеца аднаму з галоўных яго генёраў — аўтару. Гэта думка узімка не выпадкова і не толькі у выніку даследавання «Цэмента», яна нарадзілася у час гутаркі з Ф. В. Гладковым... Фёдар Васільевіч успамінаў такія пасведчанні з аўтографаў, супярэчлівых і напружаных 20-х гадах, аб класавых і літара-

турных бітвах тых гадоў, аў сваім удзеле ў іх. Гэты рассказ быў настолькі яркім і ўражлівым, пісьменнік так блізка прымынуў да сэрца падзеі тых гадоў, што герой і карынты ажывалі, становіліся бачнымі. І я адчуў, што гэта гаворыць не столькі аўтар рамана, колькі адзін з яго герояў, актыуны удзельнік падзеі.

У пяцідзесяцігадовы юбілей «Цэмента», успамінаючы аб Фёдару Васільевічу, я чую яго прызнанне у tym, чаму ён аддаў сваё жыццё, свой масцяцкі талент, што прагучала ў адным з артыкулаў, напісаных ім яшчэ у 1927 годзе: «А асабліва люблю рабочыя клас, рэвалюцыю і нашу планету, якая хутка будзе самым раскошным, самым цудоўным светам у сусвеце».

Г. СІЕНКА.

ЛІСТОК ДАІ

КОУЗКІ СТУДЗЕНЬ

На першы погляд здаецца, што цяперашні студзень выдаўся больш мяккім, амаль бясснежным, і абстаноўка на дарогах павінна быць больш спакойнай. Аднак гэта не так. На дарогах горада адбылося больш дарожна-транспартных здарэнняў у параунанні з адпаведным перыядам мінулага года.

Так, за 20 дзён месяца зарэгістраваны 34 дарожныя здарэнні, пры якіх адзін чалавек загінуў і 34 атрымалі раненні. У чым прычына? Хто вінават?

У нецвярдзеным стане спрабаваў перайсці вуліцу Сурружскую перад блізкай ехаўшым аутамабілем электраманцёр завода медпрепаратаў Юрэль. На вуліцы Коласа збіт аутамашынай вучань сярэдняй школы № 10 Янген Трус, які нечакана выбег з-за стаяўшага транспарту. На вуліцы Ташкенцкай ля прыпынку аутобуснага парка № 1 Л. Панцялеенка не справіўся з кіраваннем ва умовах галаледзіцы і перакулюўся.

Зарас, калі у мінскіх ВНУ пачынаецца экзаменацыйная сесія завочнікаў, вельмі важна звярнуць увагу іншагородніх студэнтаў на правілы паводзін на вуліцы. Гэтыя правілы трэба строга прытырмлівацца, бо бестурботнікі, няуважлівасць могуць прывесці да сумных вынікаў. М. АЛІСЕНКА, старшы інструктар ДАІ УС Мінгарвыканкома.

Адпачываюць ад турбот зімовай сесіі студэнты стацыянара і вясення аздзялення. Іх месцы ў чытальных залах і каля книжных

палац занялі завочнікі.

Фота С. ДЗЕЯНКОВА.

ГУМАРЫСТЫЧНЫ ПЕРАПЫНАК ● ГУМАРЫСТЫЧНЫ ПЕРАПЫНАК ●

З АДКАЗАУ ЗАВОЧНІКАУ НА ЭКЗАМЕНАХ

— Францыск Скарына нарадзіўся ў Радашковічах, Кастрамской губерні...

— Верш Уладзіміра Маякоўскага называеца «Таварыш Гётэ, паrapho...»

— Максім Максімавіч Горкі быў...

— Макар Нагульнаў засланіўся ад сваёй жонкі сусветнай рэвалюцыі.

— Карова складаецца з галавы, пярэдніх і задніх канечнасцей і мяса...

— У працэсе эвалюцыі чалавек стаў на заднія ногі...

● ГУМАРЫСТЫЧНЫ ПЕРАПЫНАК ●

«Ад студэнтаў я даведалася, што той, хто не зদасць залік па гісторыі БССР, будзе адлічан з універсітэта. Ніколі не магла падумашы, што гэтае пытанне выкліча такое моцнае абурэнне выкладчыка...»

— ставіць мне умоуны залік таму толькі, каб мяне не адлічылі з універсітэта. Ніколі не магла падумашы, што гэтае пытанне выкліча такое моцнае абурэнне выкладчыка...»

● ГУМАРЫСТЫЧНЫ ПЕРАПЫНАК ●

«Прашу лічыць мае кантрольныя работы за дзесяты семестр 1974—1975 года выкананымі у тэрмін, таму што я кантрольную работу па фізічнай географіі частак свету выканала ў лістападзе, а трэба было у кастрычніку, але замест гэтай кантрольной работы

я ў кастрычніку выканала кантрольную работу па эканамічнай географіі капиталістычных краін, якую трэба было здаць у лістападзе.»

● ГУМАРЫСТЫЧНЫ ПЕРАПЫНАК ●

«У сувязі з незалікам я была вымушана выслучаць новую работу, за якую атрымала залік і якая, значыць, не укладлася ў устаноўлены тэрмін.»

● ГУМАРЫСТЫЧНЫ ПЕРАПЫНАК ●

Лягчай спыніць даждж, чым студэнта, які збрæецца спісацца.

* * *

Вартасцы шпаргалкі —

у кароткасці.

* * *

Будзь сціплы на экзамене, не паказвай поунаўга няведання. Не спрабуй задобрыць дацэнта, называючы яго прафесарам. Гэты дзесятак месец ужо дауну зжыу сябе. Лепей даведайся, як яго завуць.

* * *

Не адбірай апошній надзеі ў экзаменатара. Пераканай яго, што пазнаёмішся з лекцыямі пасля экзамена.